

MEMO

Opsteller: Sander de Waard
Team:
Kenmerk: Z/21/022717 / D/22/066844
Datum: 4 juli 2022
Vertrouwelijkheid: Openbaar

Onderwerp: Noodzaak kap boom leeuweringerstraat 1 t.b.v. kade renovatie

Aanleiding: Vragen forum ruimte 29-6-2022

Memo:

Deze notitie is opgesteld n.a.v. vragen die gesteld zijn tijdens het forum ruimte op 29-6-2022 tijdens de behandeling van agendapunt "Herinrichting Markt en Omgeving".

Tijdens deze vergadering zijn zorgen geuit over de noodzaak tot het kappen van 1 boom langs de leeuweringerstraat 1. Aldus een inspreker is in het verleden deze boom in een betonnen bak gezet waardoor hij geen schade aan de kademuur zou kunnen veroorzaken. Aldus de inspreker is dan ook kap van de boom niet noodzakelijk.

In de bijlage van deze memo zijn de technische onderbouwing terug te lezen die wel de noodzaak voor de kap laat zien.

In begin 2000 is een gedeelte van de kademuur, inclusief de bomen, vervangen. Uit archiefstukken blijkt dat bij deze vervanging inderdaad betonnen bakken zijn gebruikt om de kade tegen ingroei van de boom te beschermen.

Het gedeelte waar nu verdrukking door de boom dreigt is destijds niet vervangen en betreft daarmee nog een oude situatie. Zie ook de inspectierapportages (D/22/056055). Op deze locatie zijn tijdens inspecties geen betonnen bakken aangetroffen.

Op basis van het inspectierapport, aanvullend proefsleufonderzoek en aanvullende inspecties boven en onder de waterlijn is een herstelplan opgesteld (D/22/056057). Dit herstelplan beschrijft de noodzaak voor het verwijderen van de boom.

Begin dit jaar heeft het college goedkeuring gegeven op dit herstelplan door middel van het conform besluiten van collegevoorstel D/22/053104. De kapvergunning is vervolgens aangevraagd en afgegeven.

Na de gestelde vragen zijn aanvullende technische mogelijkheden onderzocht op deze locatie om de boom te kunnen sparen. Hieronder is een overzicht gegeven van de mogelijkheden, de voordelen en de nadelen van deze mogelijkheden.

1. Boom verplanten

Het is theoretisch mogelijk om met een hydraulische trek installatie en een kraan de boom 2-3 meter naar achter te verplaatsen. Aanvullend advies en offerte hiervoor zijn uitgevraagd. Het grote issue op deze locatie is de bereikbaarheid en de daarbij horende risico's. De Binnenstad kent een beperking van 15 ton maximum gewicht. Dus het

aanvoeren van materiaal en materieel werkt kosten verhogend. De kaan zelf zal naar verwachting de maximum tonnage overschrijden, daarmee is de enige optie een ontheffing. Met het geven van een ontheffing geeft de gemeente toestemming voor deze werkwijze en daarmee accepteren we ook eventuele gevolgschade aan aanliggende monumentale woningen, dit is uiteraard niet wenselijk.

Naast de kosten voor het verplaatsen zal er ook aanvullend onderzoek moeten plaatsvinden om de nodige risico's te beheersen. Denk hierbij aan veiligheids risico's tijdens het verplaatsen van de bomen (en het eventueel uit huis plaatsen van mensen tijdens het verplaatsen), bouwkundige vooropnames langs het werk en de aanvoerroutes, trillingsmonitoring e.d. Het inzichtelijk maken en beheersen van deze risico's kan oplopen naar 20-30 duizend euro.

2. Boom handhaven en kade alleen optisch restaureren, locatie afzetten.

Alternatief scenario is de kade afzetten met een hekje en wachten, totdat de kade en/of de boom 'gecontroleerd' bezwijken. Neemt de nodige permanente risico's met zich mee die beheerst moeten worden.

3. Kade versterken

Deze optie is inderdaad mogelijk. In Utrecht zijn er ook voorbeelden van locaties waar dit is toegepast. In de basis zijn hier twee smaken voor:

1. Kademuur voor de huidige kademuur bouwen. In dit geval wordt een damwand geslagen voor de huidige kademuur en kan deze bekleed worden met een steenstrip voor een stenen uiterlijk. Hierdoor komt de gehele kade met ongeveer 60 cm de watergang in en wordt er een hoek gemaakt tussen de kade en het pand van Roberto. Constructief is dit geen gewenste oplossing vanwege de relatief zwakke hoekverbinding met het pand. De watergang zal verder versmalt worden en je verliest het volledige monumentale uiterlijk en je rechte kadestructuur.
 - a. Uitdagingen hierbij zijn dezelfde als met het verplanten, aanvoer van materiaal en materiaal moet via het water. Aanzienlijke risico's op schade aan omgeving, onzekerheid of er ruimte is voor het opstellen van een damwandpers
 - b. De kans dat het waterschap met deze optie akkoord gaat is klein.
2. Huidige kademuur opnieuw funderen met boorpalen. Vervolgens de kadekern uitzagen en uit te rusten met een wapeningsnet en vol te storten met beton. Je bouwt dan in feite een nieuwe kerende constructie in de huidige kademuur.
 - a. Uitdagingen hierbij zijn wederom hetzelfde als het verplanten, aanvoer van materiaal en materiaal moet via het water. Aanzienlijke risico's op schade aan omgeving, onzekerheid of er ruimte is voor het opstellen van boorstellingen en zaagstellingen omdat je zo dicht langs de boom aan het werk bent.
 - b. Werkzaamheden worden zo dicht tegen het pand van Roberto aan uitgevoerd dat er onderzocht moet worden wat deze maatregelen potentieel voor gevolg hebben op dit pand.
 - c. Ter referentie: In Utrecht kostte deze methode met een kademuur van 50cm hoog (in plaats van de 2m hoog die we hier hebben) 45.000,- euro per meter. Deze situatie heeft dusdanig veel extra complicerende factoren dat deze prijs naar verwachting nog hoger zal uitvallen.

Vanwege de complexe situatie omtrent de bereikbaarheid van het gebied en het beheersen van de risico's voor de monumentale omgeving gaan we na een hele voorzichtige eerste inschatting er van uit dat een dergelijke oplossing begint bij 300.000 euro. Maar om hier echt een goede schatting van te maken zal het onderzocht moeten worden door een ingenieursbureau.